

Sotsiaalkaitseministri ja terviseministri käskkirja „Sotsiaalkaitseministri ning tervise- ja tööministri 04.04.2023 käskkirjaga nr 59 kinnitatud toetuse andmise tingimuste „Ühiskondlikku muutust toetavate sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamine Ida-Virumaal“ muutmise“ seletuskiri

1. Sissejuhatus

Toetuse andmise tingimuste (edaspidi TAT) muudatuse kohaselt on elluviija Sotsiaalministeeriumi sotsiaal- ja tervisevaldkonna integratsiooni juht. TAT muudatusega on kohandatud ja täpsustatud TAT tegevusi, mis on vajalikud TAT edukaks elluviimiseks ja tulemuste saavutamiseks.

Ida-Virumaa Omaavalitsuste Liit (IVOL) TAT partnerina kaasab (punkti 1.2 „Integreeritud sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamine“ tegevuste raames) TAT tegevuste elluviimiseks maakonnas tegutsevad SA Ida-Viru Keskhaigla ja SA Narva Haigla. Haiglate ülesanne on võtta tööle oma piirkonna hoolduskoordinaatorid, kes toetavad kompleksse abivajadusega inimesi liikumisel haiglaravilt kodusele ravile eesmärgiga vältida haiglas viibimist sotsiaalsetel põhjustel ja hoida ära vältitavaid hospitaliseerimisi ning anda abivajavad patsiendid sujuvalt üle esmatasandi spetsialistidele.

Hoolduskoordinatsiooni teenuse osutamise dokumenteerimiseks ja meeskonnatöös kasutavad nimetatud haiglad oma infosüsteemi, millele projekti käigus tehakse lisaarendus, mis võimaldab kaasata ka sotsiaalvaldkonda, hinnata abivajadust ja koostada tervisejuhtidel inimesekeskseid personaalseid plaane, mis sisaldavad nii sotsiaal- kui tervisevaldkonna eesmärke, soovitusi, juhiseid ja tegevusi.

Hoolduskoordinaatorite koolitamiseks ning teenuseosutamise ja dokumenteerimise tulemuslikkuse hindamiseks kaasab IVOL kompetentsikeskusena ka SA Viljandi Haigla, kes on näidanud häid tulemusi koordineeritud teenuseosutamise ja võrgustikutöö testimisel Viljandi maakonnas.

Vastavalt muudatustele on koostatud uus 2025–2026 tegevuskava ja eelarve. Suurendatud on meetmete nimekirja näitaja sihttasest ning varem kasutamata jäänud eelarve võetakse kasutusele järgmistel aastatel.

Käskkirja ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi innovatsiooni vastutusvaldkonna nõunik Regina Sergejeva (tel 626 9219, regina.sergejeva@sm.ee) ja välisvahendite osakonna nõunik Tiia Taevere (tel 5919 2604, tiia.taevere@sm.ee). Juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Piret Eelmets (tel 626 9128, piret.eelmets@sm.ee). TAT käskkirja on keeletoimetanud Rahandusministeeriumi ühisosakonna dokumendihaldustalituse keeletoimetaja Virge Tammaru (tel 626 9320, virge.tammaru@fin.ee).

Märkused

Käskkiri ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga ega isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

Seletuskirjas on kirjeldatud ainult käskkirjas nimetatud TAT muudatusi.

II. TAT käskkirja muudatuste sisu

Punktis 1 täpsustatakse, et elluviija on Sotsiaalministeeriumi sotsiaal- ja tervisevaldkonna integratsiooni juht. Muudatus on tingitud Sotsiaalministeeriumi tööjaotuse ümberkorraldamisest.

Punktiga 2 täpsustatakse, et rakendusasutus on Sotsiaalministeeriumi välisvahendite osakond. Muudatus on tingitud Sotsiaalministeeriumi struktuurimuudatustest (alates 01.12.2023).

Punktiga 3 täpsustatakse, et tegevuste elluviimist juhib ja aruandlust korraldab elluviijana Sotsiaalministeeriumi sotsiaal- ja tervisevaldkonna integratsiooni juht. Muudatus on tingitud Sotsiaalministeeriumi tööjaotuse ümberkorraldamisest.

Punktidega 4–9 täiendatakse tegevuse 2.1 „Integreeritud sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamine“ eesmärki, tegevusi, tulemust ja sihtrühma. Muudatused on vajalikud tegevuse edukaks elluviimiseks.

Eesmärgis tuuakse välja, et on vaja parandada sotsiaal- ja tervisevaldkonna koostööd tervikuna ning riskirühmadele osutatavad teenused tuleb integreerida. Lisatud on väljatöötatava koordineerimismudeli ja haiglate kaasatuse kirjeldus. Tegevuse tulemusena on käivitatud Ida-Virumaal terviklik tervise- ja sotsiaalvaldkonna integreeritud teenuseosutamise süsteem, mida saab edaspidi laiendada uute võrgustikuteenuste lisamisega. Kompleksse abivajadusega inimestele on kättesaadav koordineeritud personaalse plaani põhine sotsiaal- ja tervishoiuteenuste osutamine. Abivajaja liikumine sotsiaalabi osutajate, esmatasandi tervishoiuteenuse osutajate ja haiglate vahel on sujuv. Võrgustiku osapooltel on ülevaade kõigist piirkonna teenuseosutajatest ja nad tegutsevad senisest enam ühiste eesmärkide nimel.

Seoses eelnevaga täiendatakse ka sihtrühma.

Punktidega 10–13 täiendatakse tegevuse 2.2 „Teadmiste, oskuste ja motivatsiooni suurendamine“ eesmärgi, tegevuse ja tulemuse sõnastust. Välja jäetakse eraldi lastekaitse ja perevägivalda teenuste kvaliteedi parandamine ning see asendatakse üldise teenuste kvaliteedi ja personali leidmise parandamisega. Jäetakse välja eraldi punkt keeleõppe ja stažeerimisprogrammi kohta ning need asendatakse olemasoleva punkti täiendamisega üldise mentorlusprogrammiga. Tegevuse tulemusena rakendatakse maakonnas motivatsioonisüsteemi ning sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas töötavad spetsialistid on oma töö- ja elukohaks valinud Ida-Viru maakonna. Tegevuse tulemusena luuakse maakonnas motiveeriv töökeskkond, mis toetab sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialistide piirkonda tööle asumist ja tööl püsimist.

Punktidega 14–17 muudetakse tegevuse 2.3 „Innovatsiooni- ja arendustoetuse arendamine“ nimetust ja see asendatakse nimetusega „Innovatsiooni- ja tugiteenuste arendamine“, samuti korrigeeritakse eesmärki, tegevusi ja sihtrühma. Innovatsioonivooru eesmärk on suurendada KOV-ide võimekust sotsiaalteenuste arendamisel, et tagada teenuste parem kvaliteet ja kättesaadavus. Toetatakse uuenduslikke lahendusi, et parandada teenuste kvaliteeti ja kättesaadavust täisealiste iseseisva toimetuleku parandamiseks. Sihtrühma korrigeeritakse vastavalt.

Punktiga 18 asendatakse punktis 3 „Näitajad“ 2027. aasta koolituste arvu sihttase „600“ sihttasemega „700“. Planeeritud eelarvega on võimalik koolitada rohkem inimesi, muu hulgas on huvi ümber- ja täiendõppe koolituste vastu, samuti nõudlus nende järele oodatust suurem. Ka 2024. aasta lõpuks seatud sihttaseme saavutustase on suurem. Seetõttu on vajalik ja põhjendatud 2027. aasta sihttasest suurendada.

Punktiga 19 muudetakse alapunkti 5.3.2 sõnastust, laiendades õppereiside, koolituste ja lähetuste kulude katmise ringi.

Punktiga 20 asendatakse lisa 1 „TAT tegevuste kirjeldus“, lisa 2 „TAT finantsplaan ja eelarve kulukohtade kaup“ ja lisa 3 „TAT finantsplaani ja eelarve selgitus“ uute lisadega. Uued lisad on vajalikud, sest TAT eelarve ja tegevuskava on muutunud, 2024. aastal kasutamata jäänud eelarve kasutatakse eesmärgipäraselt ära järgmistel aastatel.

Punkti 21 kohaselt rakendatakse käskkirja tagasiulatuvalt alates 01.01.2025.

III. TAT vastavus Euroopa Liidu õigusele

Käskkiri on vastavuses Euroopa Liidu õigusega.

Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond (ÖÜF).

IV. TAT muudatuste mõju

Muudatustega täiendatakse TAT-d seoses sooviga arendada valdkondadevahelist koostööd, mis on tegevuste elluviimisel ja terviku saavutamisel oluline. Kinnitatakse ka uus tegevuskava aastateks 2025–2026 ja eelarve.

V. TAT muudatuste jõustumine

Käskkirja rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01.01.2025.

VI. TAT muudatuste kooskõlastamine

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi kaudu Rahandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Kliimaministeeriumile ja Euroopa Komisjonile ning e-posti teel Riigi Tugiteenuste Keskusele (korraldusasutuse ja rakendusüksuse ülesannetes), ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava seirekomisjonile ja õiglase ülemineku juhtkomisjonile. Eelnõu esitati arvamuse avaldamiseks Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidule, Eesti Haiglate Liidule, SA Viljandi Haiglale, SA Narva Haiglale ja SA Ida-Viru Keskhaiglale. Kliimaministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta, ülejäänud osapooled kooskõlastasid eelnõu vaikimisi.